ECLI:LV:RIRT:2018:0628.C33370818.4.S

Lietas arhīva Nr. C-3708-18/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2018.gada 28.jūnijā

Rīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Bāliņa
ar sekretāri A.Bukbārdi
piedaloties prasītājai /pers. A/ un atbildētājam /pers. B/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu un uzturlīdzekļu parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ (turpmāk- prasītāja) 2018.gada 15.februārī ir iesniegusi Rīgas rajona tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk- atbildētājs) par uzturlīdzekļu un uzturlīdzekļu parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka pusēm dzimuši divi bērni: /datums/meita /pers. C/, un /datums/dēls /pers. D/. No 2013.gada puses dzīvo šķirti. 2015.gada 28.augustā puses rakstveidā vienojās par uzturlīdzekļu apmēru bērnu uzturam, vienojoties par abiem bērniem maksājamo apmēru 300 *euro* mēnesī, savukārt no 2018.gada janvāra – par abiem bērniem 350 *euro* apmērā.

Atbildētājam izveidojies uzturlīdzekļu parāds uz prasības iesniegšanas brīdi 2444,85 *euro* apmērā.

Pamatojoties uz minēto, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja katra bērna uzturam 175 *euro* mēnesī, un piedzīt uzturlīdzekļu parādu no 2015.gada oktobra līdz 2018.gada februārim 2444,85 *euro* apmērā. Uzturlīdzekļi maksājami uz prasītājas kontu: AS "Citadele banka", konta numurs LV14PARX0014695750001. Noteikt sprieduma nekavējoši izpildi.

[2] Tiesas sēdē prasītāja uztur prasību par uzturlīdzekļu parāda piedziņu un atsauc prasību daļā par uzturlīdzekļu noteikšanu nākotnē. Parāds uz lietas izskatīšanas brīdi ir 2894,85 *euro*, kas aprēķināts līdz maijam (ieskaitot). Summas, ko maksāja Uzturlīdzekļu garantiju fonds prasītājai, prasītāja atskaitījusi no aprēķinātā uzturlīdzekļu parāda.

Tiesas sēdē atbildētājs prasību neatzīst. No vienošanās brīža ienākumi ir atbildētājam izmainījušies, un nav iespēju segt šādu uzturlīdzekļu summas apmēru. Tagad ir jāslēdz vienošanās ar Uzturlīdzekļu garantiju fondu, jo sakrājies parāds. Tāpat bērni dzīvojuši pie atbildētāja, atbildētājs pircis dažādas lietas bērniem.

Motīvu daļa

[3] Noklausījusies pušu sniegtos paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka uzturētājā daļā prasība par uzturlīdzekļu parāda piedziņu ir apmierināma. Prasības daļā par uzturlīdzekļu piedziņu nākotnē, ir izbeidzama.

[4] Lietā nav strīda, ka pusēm ir kopīgi bērni /pers. C/, dzimusi /datums/un /pers. D/, dzimis /datums/. Tāpat lietā nav strīda, ka prasītāja īsteno ikdienas aprūpi par pušu bērniem, un bērni dzīvo kopā ar prasītāju.

No lietas materiāliem redzams, ka 2015.gada 28.augustā puses noslēdza vienošanos par uzturlīdzekļu apmēra un samaksas kārtības noteikšanu, ar kuru puses vienojās, ka atbildētājs maksā prasītājai uzturlīdzekļus abu bērnu uzturam 300 *euro* mēnesī, savukārt no 2018.gada 1.janvāra – 350 *euro* apmērā (lietas 8.lapa).

Atbildētājs minēto vienošanos nav apstrīdējis, ceļot atsevišķu prasību tiesā. Tiesa izskaidrojusi tiesas sēdē atbildētāja procesuālās tiesības un pienākumus.

Lietā starp pusēm nepastāv strīds, ka atbildētājs ir veicis daļējus uzturlīdzekļu maksājumus laika periodā no 2015.gada septembra līdz 2018.gada februārim. Lietā norādīts uzturlīdzekļu parāda aprēķins (lietas 25.lapa), no kā izriet, ka parāda summa uz 2018.gada februāri ir 2444,85 *euro* apmērā. Parāds no 2015.gada septembra uz lietas izskatīšanas dienu ir 2894,85 *euro* (maiju ieskaitot).

Atbildētājs neapstrīd aprēķinu, bet norāda, ka vienojies par šādu apmēru, jo bijis labs darbs. Šobrīd vairs 2015.gada 28.augusta līgumā norādītos uzturlīdzekļus nevar maksāt, jo ir bez darba.

[5] Tiesa atzīst, ka bērnam ir nepieciešams nodrošināt iespēju saņemt no sava tēva regulāru, materiālu atbalstu, kas vajadzīgs bērna ikdienas aprūpes realizācijai un, kas nodrošina dēla vajadzību apmierināšanu.

Civillikuma 177.panta trešā daļa nosaka, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdināšanu, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tātad no Civillikuma 179.pantā noteiktā izriet, ka pienākums uzturēt bērnu gulstas uz abiem vecākiem samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli neskatoties uz to, vai bērns dzīvo pie viena no bērna vecākiem. Turklāt, piedzenot uzturlīdzekļus, ir vērtējami abu vecāku ienākumi.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

[6] Tiesa norāda, ka 2015.gada 28.augusta vienošanās aktam, kas noslēgts starp pusēm, ir tiesiska nozīme un tas rada saistību, kas jāpilda atbilstoši Civillikuma 1587.pantam.

Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Civillikuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

No prasītājas paskaidrojumiem tiesas sēdē, kā arī no lietas materiāliem izriet, ka atbildētājs nav izpildījis savas saistības, kas izriet no pušu noslēgtās vienošanās, viņa nesamaksāto uzturlīdzekļu apmēra parāds par laiku no 2015.gada septembra līdz 2018.gada maijam (ieskaitot) ir 2894,85 *euro*. Prasītāja atrēķinājusi no parāda Uzturlīdzekļu garantijas fonda izmaksāto uzturlīdzekļu apmēru.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs nav apstrīdējis prasības summu, nav iesniedzis tiesā pierādījumus par uzturlīdzekļu parāda samaksu. Tādēļ tiesa atzīst, ka atbildētājs nav izpildījis pilnā apmērā pušu noslēgto vienošanos par uzturlīdzekļu apmēra un samaksas kārtības noteikšanu, un uzturlīdzekļu parāda apmērs uz 2018.gada maiju (ieskaitot) ir 2894,85 *euro*.

Ņemot vērā minēto, prasība daļā par uzturlīdzekļu parāda piedziņu par laika periodu no 2015.gada septembra līdz 2018.gada maijam (ieskaitot) 2894,85 *euro* apmērā ir apmierināma.

[7] Prasītāja atsauc prasību daļā par uzturlīdzekļu piedziņu, ko lūdza tiesai piedzīt no atbildētāja katra bērna uzturam 175 *euro* mēnesī.

Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 1.punktā noteikts, ka prasītājs ir tiesīgs pilnīgi vai daļēji atteikties no prasības.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 164.panta septīto daļu, iekams nav pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības, ir iespējams atteikties no prasības.

Kā norādīts Civilprocesa likuma 164.panta piektajā daļā, ja prasītājs atteicies no prasības, tiesa pieņem lēmumu, ar kuru vienlaikus izbeidz tiesvedību lietā.

Civilprocesa likuma 223.panta 4.punkts paredz, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības.

Ņemot vērā to, ka prasītājs atteicies no prasības daļā par uzturlīdzekļiem, jo starp pusēm pastāv 2015.gada 28.augusta vienošanās, tiesa atzīst, ka tiesvedība lietā Nr.C33370818, daļā par uzturlīdzekļu piedziņu nākotnē, izbeidzama saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu ir nosakāma nekavējoša sprieduma daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpilde.

[9] Tiesa papildus izskaidro, ka Civilprocesa likuma 203.panta ceturtā daļa noteic, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājuma apmēru vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

[10] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu un uzturlīdzekļu parāda piedziņu. Līdz ar to, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu un 34.panta pirmās daļas 2.punkta b) apakšpunktu no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva 350,43 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,59 *euro* apmērā.

[11] Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Atbilstoši minētai tiesību normai, atbildētājam ir nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā 10 dienas no spriedums spēkā stāšanās.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.panta pirmo daļu., 96., 97., 193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību uzturētajā daļā par uzturlīdzekļu parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļu parādu bērnu /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. D/, personas kods: /pers. kods/, uzturam 2894,85 *euro* apmnērā par laiku no 2015.gada septembra līdz 2018.gada maijam (ieskaitot), kas izriet no /pers. A/ un /pers. B/ 2015.gada 28.augusta Vienošanās par uzturlīdzekļu apmēra un samaksas kārtības noteikšanu, uzturlīdzekļu parāds maksājams uz /pers. A/ kontu: AS "Citadele banka", konta numurs LV14PARX0014695750001.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu parāda piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts nodevu valsts ienākumos 350,43 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,59 *euro* apmērā.

Valsts nodeva iemaksājama- Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, Saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV55TREL1060190911200. Maksājuma mērķī jānorāda atsauce uz Rīgas rajona tiesas 2018.gada 28.jūnija spriedumu civillietā Nr.C33370818.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami- Saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, kods TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods- 21499 un atsauce uz Rīgas rajona tiesas 2018.gada 28.jūnija spriedumu civillietā Nr. C33370818.

Izbeigt tiesvedību /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kur /pers. A/ lūgusi noteikt ikmēneša uzturlīdzekļu apmēru katram bērnam 175 *euro* apmērā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums ir pārsūdzams Rīgas apgabaltiesā apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese I.Bāliņa